

Saksprotokoll

Fylkeskommunens uttalelse - kommuneplanens arealdel 2020-2031 for Midtre Gauldal kommune

Arkivsak-dok. 201934641
Saksbehandler Tanja Staldvik Wallervand

Saksgang	Møtedato	Saknr
Fylkesutvalget 2019-2023	04.10.2022	206/22

Fylkesutvalget 2019-2023 har behandlet saken i møte 04.10.2022 sak 206/22

Fylkesutvalget 2019-2023 sitt vedtak

1. Kommuneplanens arealdel for Midtre Gauldal kommune er et viktig styringsdokument for den langsiktige arealutviklingen av kommunen fram mot 2031.
2. Fylkesutvalget mener arealdelen til Midtre Gauldal kommune følger opp kommuneplanens samfunnsdel på en god måte. Det er et godt grep å utarbeide strategier for bygging av boliger og fritidsbebyggelse.
3. Boligområde BB129 Lillerønning ved Kotsøy tilrettelegger for boligbebyggelse i et område 8 km fra skole og sentrum på Singsås. Området er ikke tråd med Statlige planretningslinjer for bolig- areal og transportplanlegging. Adkomst til området må gå via Fv 6550, som er svært smal og bratt på stedet. Med særlig vekt på trafikksikkerhet anbefaler fylkesutvalget at BB129 tas ut av planen.

Dersom kommunen likevel velger å videreføre område BB129 må planen sikre at fylkesvegen blir oppgradert på en slik måte at trafikksikker avkjørsel og busslomme i henhold til normkrav er etablert før ferdigattest kan gis. Fylkesutvalget fremmer innsigelse om kommunen ikke sikrer dette gjennom rekkefølgebestemmelser. Innsigelsen er hjemlet i trafikksikkerhet, og gjeldende vegnormaler utarbeidet med hjemmel i Samferdselsdepartementets forskrifter etter vegloven §13.

4. Av hensyn til trafikksikkerheten for myke trafikanter fremmer fylkesutvalget innsigelse til boligområdet BB130 inntil det legges inn et rekkefølgekrav som sikrer etablering av holdeplass før ferdigattest gis. Innsigelsen er hjemlet i trafikksikkerhet, og gjeldende vegnormaler utarbeidet med hjemmel i Samferdselsdepartementets forskrifter etter vegloven §13.

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjïelte

5. Fylkesutvalget har ikke med sin uttalelse akseptert noen arealbruk som kan berøre automatisk freda kulturminner (fra før 1537), jfr. Kulturminnelovens § 3, jfr. § 8.4.
6. Fylkesutvalget gir fylkesdirektøren fullmakt til å delta i eventuell mekling med Statsforvalteren.
7. Fylkesutvalget viser for øvrig til fylkesdirektørens faglige råd i saksfremlegget og vedlegg nr. 6

Behandling

Alternativforslag fra Lill Harriet Sandaune (FrP) på vegne av Frp, PP, V, H

3. Boligområde BB129 Lillerønning ved Kotsøy tilrettelegger for boligbebyggelse i et område 8 km fra skole og sentrum på Singsås. Adkomst til området går via Fv 6550, som er svært smal og bratt på stedet. Dersom kommunen velger å videreføre område BB129 må planen sikre at fylkesvegen blir oppgradert på en slik måte at trafikksikker avkjørsel og busslomme i henhold til normkrav er etablert før ferdigattest kan gis.

4. Av hensyn til trafikksikkerheten anbefaler fylkesutvalget at det til boligområde BB130 legges inn et rekkefølgekrav som sikrer etablering av holdeplass før ferdigattest gis.

Votering

Alternativ votering:	
• Fylkesdirektørens innstilling pkt 3 og 4	11 stemmer (A, KrF, MDG, Sp, SV)
• Alternativforslag fra Lill Harriet Sandaune	4 stemmer (FrP, H, PP, V)
	Innstillingas punkt 3 og 4 ble vedtatt
Fylkesdirektørens innstilling for øvrig	Enstemmig vedtatt

Fylkesdirektørens innstilling:

1. Kommuneplanens arealdel for Midtre Gauldal kommune er et viktig styringsdokument for den langsiktige arealutviklingen av kommunen fram mot 2031.
2. Fylkesutvalget mener arealdelen til Midtre Gauldal kommune følger opp kommuneplanens samfunnsdel på en god måte. Det er et godt grep å utarbeide strategier for bygging av boliger og fritidsbebyggelse.
3. Boligområde BB129 Lillerønning ved Kotsøy tilrettelegger for boligbebyggelse i et område 8 km fra skole og sentrum på Singsås. Området er ikke tråd med Statlige

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjïelte

planretningslinjer for bolig- areal og transportplanlegging. Adkomst til området må gå via Fv 6550, som er svært smal og bratt på stedet. Med særlig vekt på trafikksikkerhet anbefaler fylkesutvalget at BB129 tas ut av planen.

Dersom kommunen likevel velger å videreføre område BB129 må planen sikre at fylkesvegen blir oppgradert på en slik måte at trafikksikker avkjørsel og busslomme i henhold til normkrav er etablert før ferdigattest kan gis. Fylkesutvalget fremmer innsigelse om kommunen ikke sikrer dette gjennom rekkefølgebestemmelser. Innsigelsen er hjemlet i trafikksikkerhet, og gjeldende vegnormaler utarbeidet med hjemmel i Samferdselsdepartementets forskrifter etter vegloven §13.

4. Av hensyn til trafikksikkerheten for myke trafikanter fremmer fylkesutvalget innsigelse til boligområdet BB130 inntil det legges inn et rekkefølgekrav som sikrer etablering av holdeplass før ferdigattest gis. Innsigelsen er hjemlet i trafikksikkerhet, og gjeldende vegnormaler utarbeidet med hjemmel i Samferdselsdepartementets forskrifter etter vegloven §13.
5. Fylkesutvalget har ikke med sin uttalelse akseptert noen arealbruk som kan berøre automatisk freda kulturminner (fra før 1537), jfr. Kulturminnelovens § 3, jfr. § 8.4.
6. Fylkesutvalget gir fylkesdirektøren fullmakt til å delta i eventuell mekling med Statsforvalteren.
7. Fylkesutvalget viser for øvrig til fylkesdirektørens faglige råd i saksfremlegget og vedlegg nr. 6

Arkivsak-dok. 201934641-14
Saksbehandler Tanja Staldvik Wallervand

Saksgang	Møtedato	Utvalgssaksnr
Fylkesutvalget 2019-2023	04.10.2022	206/22

Fylkeskommunens uttalelse - Kommuneplanens arealdel 2020-2031 for Midtre Gauldal kommune

Fylkesdirektørens innstilling:

1. Kommuneplanens arealdel for Midtre Gauldal kommune er et viktig styringsdokument for den langsiktige arealutviklingen av kommunen fram mot 2031.
2. Fylkesutvalget mener arealdelen til Midtre Gauldal kommune følger opp kommuneplanens samfunnsdel på en god måte. Det er et godt grep å utarbeide strategier for bygging av boliger og fritidsbebyggelse.
3. Boligområde BB129 Lillerønning ved Kotsøy tilrettelegger for boligbebyggelse i et område 8 km fra skole og sentrum på Singsås. Området er ikke tråd med Statlige planretningslinjer for bolig- areal og transportplanlegging. Adkomst til området må gå via Fv 6550, som er svært smal og bratt på stedet. Med særlig vekt på trafikksikkerhet anbefaler fylkesutvalget at BB129 tas ut av planen.

Dersom kommunen likevel velger å videreføre område BB129 må planen sikre at fylkesvegen blir oppgradert på en slik måte at trafikksikker avkjørsel og busslomme i henhold til normkrav er etablert før ferdigattest kan gis. Fylkesutvalget fremmer innsigelse om kommunen ikke sikrer dette gjennom rekkefølgebestemmelser. Innsigelsen er hjemlet i trafikksikkerhet, og gjeldende vegnormaler utarbeidet med hjemmel i Samferdselsdepartementets forskrifter etter vegloven §13.

4. Av hensyn til trafikksikkerheten for myke trafikanter fremmer fylkesutvalget innsigelse til boligområdet BB130 inntil det legges inn et rekkefølgekrav som sikrer etablering av holdeplass før ferdigattest gis. Innsigelsen er hjemlet i trafikksikkerhet, og gjeldende vegnormaler utarbeidet med hjemmel i Samferdselsdepartementets forskrifter etter vegloven §13.
5. Fylkesutvalget har ikke med sin uttalelse akseptert noen arealbruk som kan berøre automatisk freda kulturminner (fra før 1537), jfr. Kulturminnelovens § 3, jfr. § 8.4.

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

6. Fylkesutvalget gir fylkesdirektøren fullmakt til å delta i eventuell mekling med Statsforvalteren.
 7. Fylkesutvalget viser for øvrig til fylkesdirektørens faglige råd i saksfremlegget og vedlegg nr. 6
-

Carl-Jakob Midttun
Fylkesdirektør

Kirsten Indgjerd Værdal
Direktør for plan, næring og kulturminner

Vedlegg:

Nummererte vedlegg som følger saken:

1. Planbeskrivelse
2. Plankart
3. Planbestemmelser med retningslinjer
4. Risiko- og sårbarhetsanalyse
5. Konsekvensutredninger
6. Notat med faglige råd

Andre refererte dokumenter i saken:

Statlig planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
Regional plan for arealbruk Trøndelag
Regional plan for kulturmiljø i Trøndelag 2022-2030
Delstrategi veg 2019-2023 for Trøndelag
Planstrategi Midtre Gauldal kommune 2020-2023
Kommunedelplan for klima, energi og klimatilpasning 2020-2031 for Midtre Gauldal
PlanID 5027 2020 004 Fylkesveg Støren-Singsås

Link til dokumentene på kommunens hjemmeside:

<https://www.mgk.no/tjenester/planer/revisjon-av-kommuneplanens-arealdel-2020-2031>

Sammendrag

Kommuneplanens arealdel (KPA) for Midtre Gauldal kommune er på offentlig ettersyn. Trööndelag fylkeskommune er höringspart. Saksfremlegget og notat med faglige råd i vedlegg 6 er fylkeskommunens uttalelse i saken.

Planen er lett tilgjengelig på hjemmesiden til kommunen. Midtre Gauldal kommune har i sin konsekvensutredning gjort grundige vurderinger på alle innspill som er kommet i prosessen. Det er tilbakeført betydelig areal til landbruks-, natur- og friluftsmål (LNF), og utarbeidet strategi for boligbygging og fritidsbebyggelse i planen.

Fylkesdirektören mener kommuneplanens arealdel for Midtre Gauldal kommune i all hovedsak vil være et godt styringsdokument for den langsiktige utviklingen i planperioden fram mot 2031.

Bakgrunn

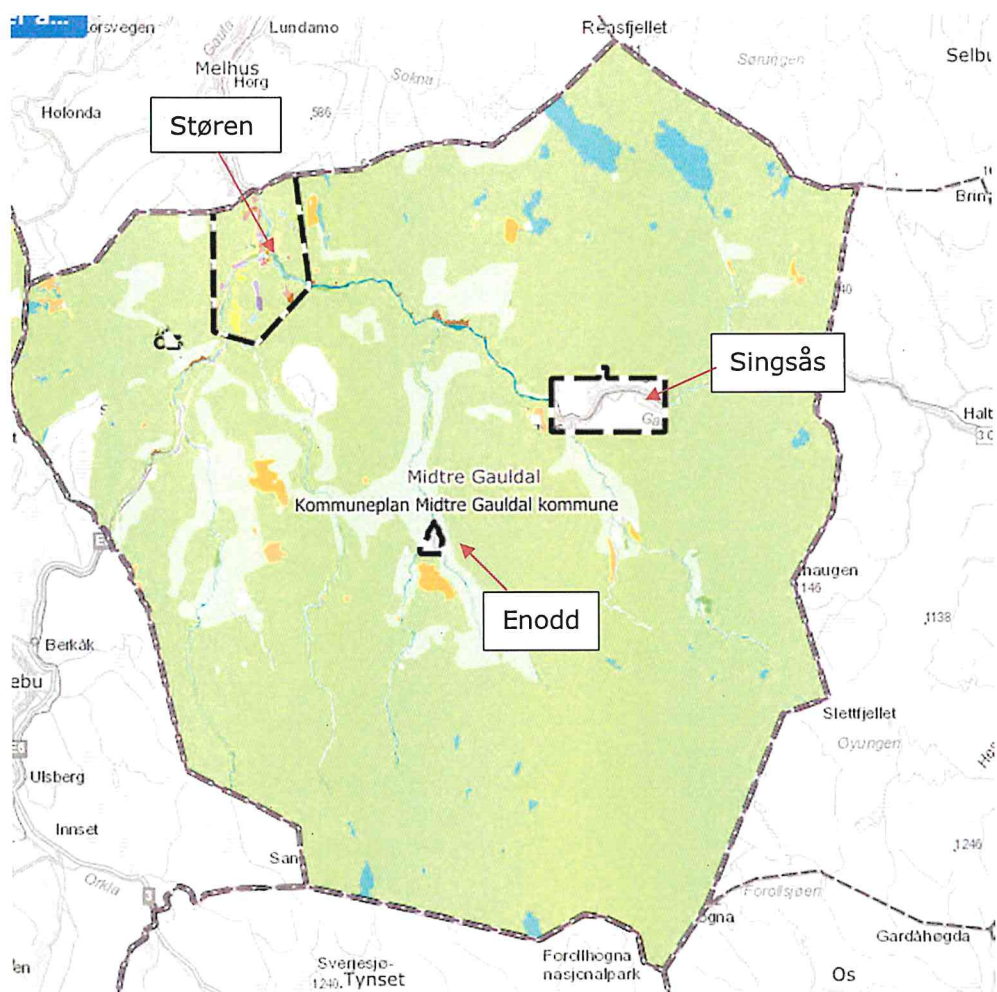
Gjeldende arealdel for Midtre Gauldal ble vedtatt 26.04.2010. Rammer for kommunens arbeid med ny arealplan ble fastsatt i planprogram, vedtatt 12.08.2019.

Kommuneplanens arealdel gjelder hele kommunen, med unntak av områdene Stören, Singsås-Forgetmo og Enodd. For disse områdene er det nylig vedtatt kommunedelplaner.

Kommunens visjon er «Midtre Gauldal – kreativ og raus». Hovedmålet med samfunnsplanen, vedtatt i 2015, er å inspirere til kreativitet, samarbeid og utvikling. I framtidsbilde 2030 er det lagt vekt på vekst, og dette påvirker målet med arealdelen.

Samfunnsdelen har vedtatte mål og veivalg som har betydning for arealdelen: Forvaltning av naturressurser, folkehelse i sentrum for utvikling av eksisterende og nye boligområder, sikre sammenhengende ubebygde naturområder, boområder for et mangfoldig bomiljö, hensynta klima og miljø i all kommunal planlegging og aktivitet, tilrettelegge for nye regionale næringsområder, definere rekreasjonsområder og öke tilgjengeligheten til friluftsområder, utvikle vegnettet og togtilbudet, og öke kunnskapsgrunnlaget for tema og fagområder der dette er mangelfullt eller ikke tilstrekkelig ivarettatt.

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Figur 1 Oversiktskart over planområdet.

For Støren, Enodd og Singsås skal nylig vedtatte kommunedelplaner fortsatt gjelde.

Faktiske opplysninger

Forslag til revidert arealdel for Midtre Gauldal kommune består av planbeskrivelse, plankart, planbestemmelser med retningslinjer, risiko- og sårbarhetsanalyse og konsekvensvurderinger. Forslag til kommuneplanens arealdel 2020-2031 for Midtre Gauldal kommune ble lagt ut til offentlig ettersyn [etter vedtak i Formannskap 02.06.2022, sak 28/22.](#)

Medvirkning er gjennomført i folkemøter i varslingsperioden våren 2019, i tillegg til innspill fra enkeltpersoner og lag/organisasjoner. Det legges i tillegg opp til to folkemøter med innbyggere og næringsliv i høringsperioden/offentlig ettersyn høsten 2022.

I planbeskrivelsen til arealdelen som nå er på høring er det utarbeidet arealstrategier for bygging av bolig og fritidsbolig:

- Strategi for boligbygging

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjïelte

- a. Utbygging i grendesentrene, med mulighet for spredt ved landbruk og landbrukstilknytning
- b. Tilpasses etter klimapåvirkning og klimaendringer
- c. Unngå utstrakt dispensasjonspraksis med krav om reguleringsplan ved gruppebebyggelse
- Strategi for fritidsbebyggelse
 - a. Utbygging i større hyttefelt relativt nært grendesenter
 - b. Tilpasses etter klimapåvirkning og klimaendringer
 - c. Unngå utstrakt dispensasjonspraksis med krav om reguleringsplan ved gruppebebyggelse

I arbeidet med arealplanen har Midtre Gauldal kommune kartlagt:

- Hovedutfordringer for befolkningssammensetning de neste 10 år
- Ledige boligtomter i de ulike grendesentrene i kommunen
- Ledige tomter til fritidsformål i ulike områder av kommunen

Endringer i revisjon av kommuneplanens arealdel:

Konsekvensutredningen punkt 2 *samlet vurdering av konsekvenser* inneholder en oversikt over nye utbyggingsområder. [Lenke til konsekvensutredningen.](#)

Bestemmelser til arealdelen er et godt arbeidsverktøy for saksbehandling og gir forutsigbarhet for grunneiere og innbyggere. Bestemmelsene til KPA Midtre Gauldal er delt inn i:

- Generelle bestemmelser som gjelder hele planområdet uavhengig av arealformål
- Bestemmelser til arealformål
- Hensynssoner

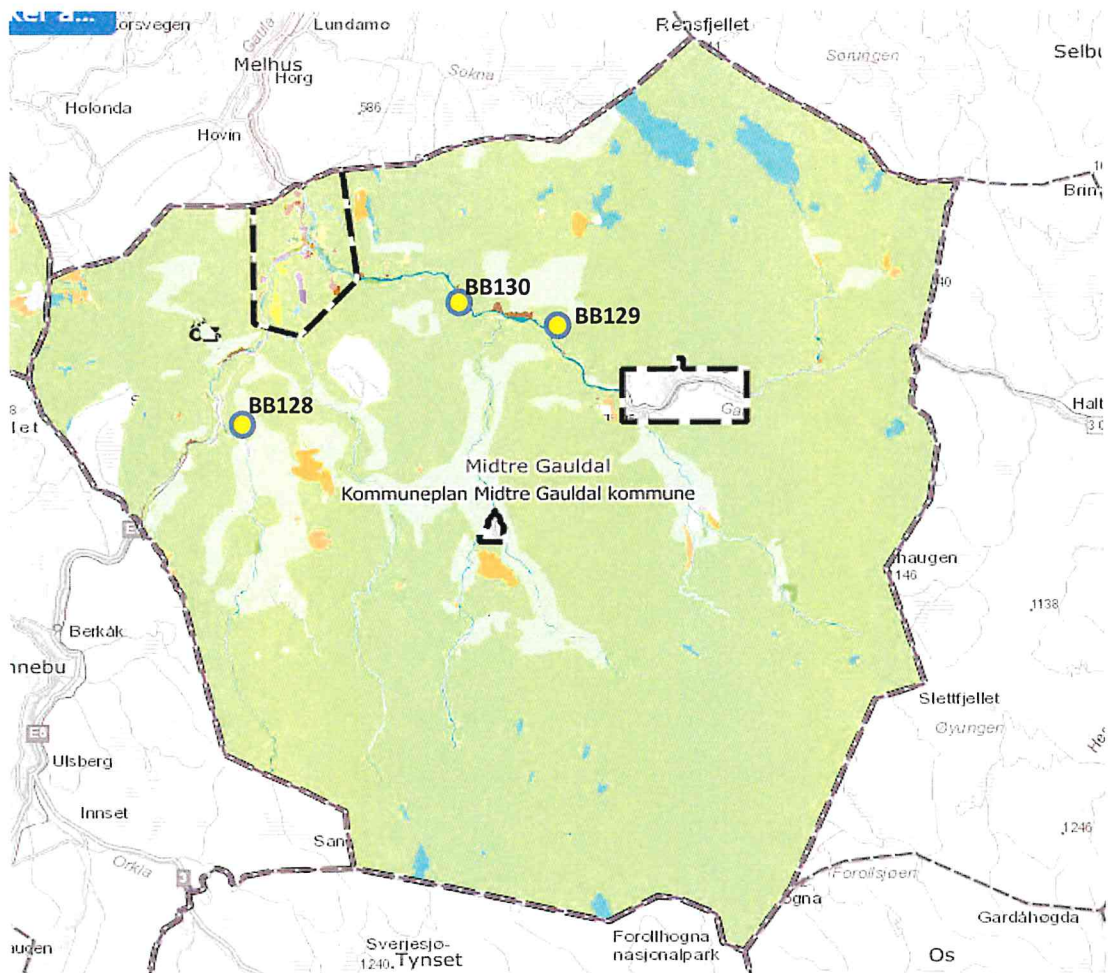
Boligbebyggelse

Flere eksisterende boligtomter som tidligere ikke vist i kommuneplanens arealdel, er nå lagt inn som nåværende boligtomter i plankartet.

Planen åpner for tre nye områder for boligbebyggelse. BB128 Bakkhåggå i Soknedal og BB129 Lillerønning på Kotsøy. I tillegg er BB130 Gammelskolen på Rognes endra til bolig, i samsvar med dagens bruk.

Sammen med tomtereservene og kommunedelplanene for Støren, Singsås-Forsetmo og Enodd, er det forventet at disse tre områdene for boligbygging skal gi tilstrekkelig kapasitet for boligbygging i planperioden.

Trøndelag fylkeskommune Trööndelagen fylhkentjielte

Figur 2: I tillegg til at det tilrettelegges for nye boliger innenfor kommunedelplanområdene Støren, Singsås og Enodd er tre nye boligområder foreslått i arealdelen, markert med gul sirkel.

Spredt utbygging i LNF-områder

LNF spredt er beholdt slik de var vist i kommuneplanens arealdel fra 2010.

Fritidsbebyggelse

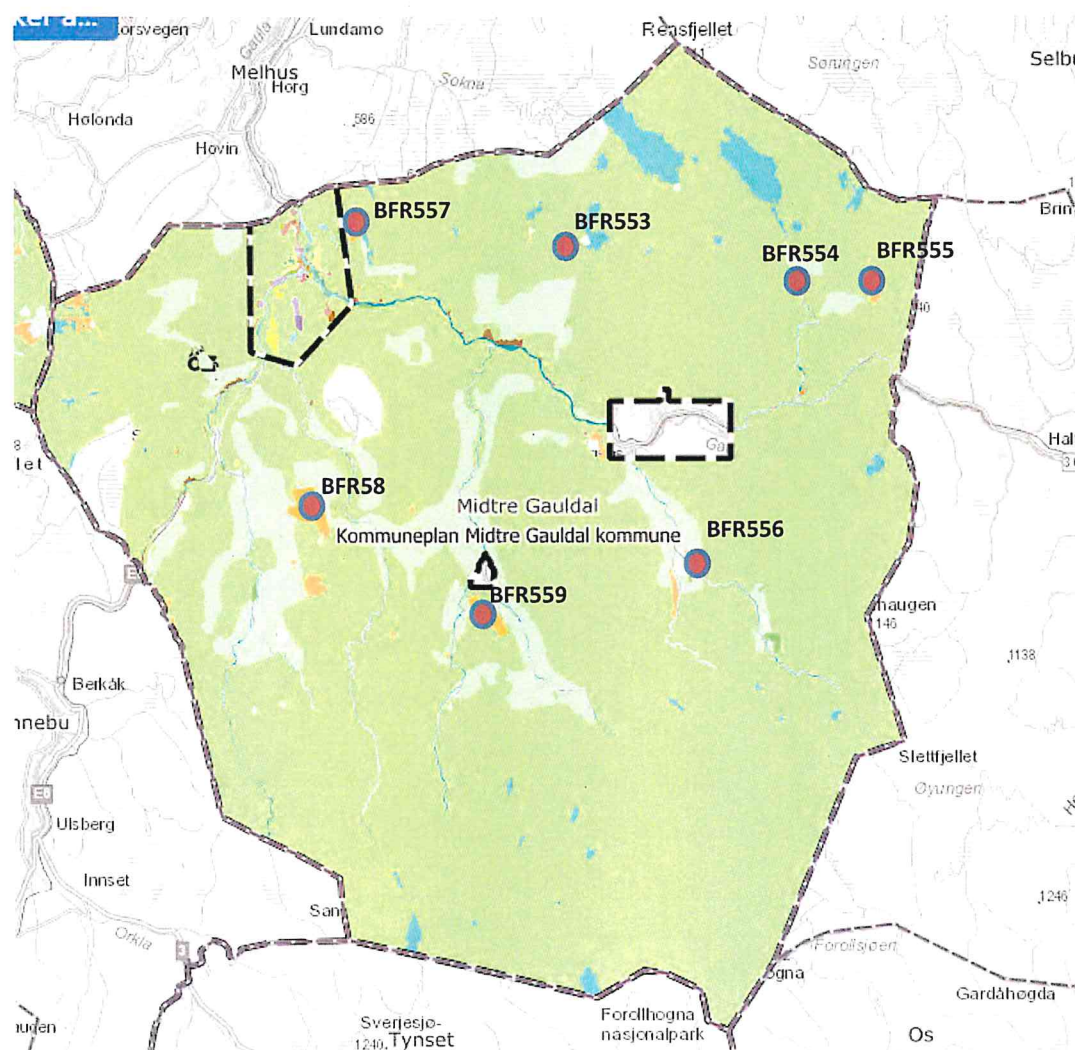
Flere eksisterende fritidsboligtomter som tidligere ikke vist i kommuneplanens arealdel, er nå lagt inn som nåværende fritidsboligtomter i plankartet.

I tillegg er det lagt opp til større utbyggingsområder for fritidsbebyggelse med muligheter for relativt konsentrert utnytting og med høy standard (se tabell under).

Trøndelag fylkeskommune Trööndelagen fylhkentjielte

Nye byggeområder for fritidsbebyggelse

Område	Antall daa	Kommentar
BFR553, Burusjøen	1156,3	Iht. innspill
BFR554, Brennvollan a	149,2	Iht. innspill
BFR555, Brennvollan b	298	Iht. innspill
BFR556, Vollen i Forbygda	299,6	Iht. innspill
BFR557, Langvatnet v. Støren	1104,8	Iht. innspill
BFR558, Sandbakken, Hauka	3094,7	Iht. innspill
BFR559, Mellom Ena og Bua, Budal	2673,1	Iht. innspill
BFR560, Nøkkjøkjølen, Vindsnesvollan	9,7	Iht. innspill

Figur 3: Nye områder for fritidsbebyggelse, markert med rød sirkel.

Fremtidig område for råstoffutvinning

Trøndelag fylkeskommune Trööndelagen fylhkentjielte

Ett område på Rognes som var avsatt til råstoffutvinning er tilbakeført til LNF. Det er avsatt 1 nytt område til råstoffutvinning, som er en utvidelse av eksisterende pukkuttak.

Næringsbebyggelse.

Sju eksisterende bedrifter/områder er lagt inn med arealformål næringsbebyggelse. Dette er fradelte og bebygde tomter. I tillegg er et område på Kotsøy 4,4 daa BN10 (Hognabrygg) er vist som fremtidig område for næringsbebyggelse.

Veg

Det er lagt inn samferdselslinje veg langs E6 og fv. 30. Disse ligger inn som nåværende da de følger dagens traséer, selv om de ikke lå inne i KPA fra 2010.

Nye planbestemmelser

For LNF spredt er det laget nye planbestemmelser, gjelder LNF spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse (pkt 3.4.2), LNF spredt bolig (pkt 3.4.3) og LNF(R) spredt fritidsbebyggelse (3.4.4). Det er detaljerte bestemmelser på hva som kan tillates i områdene og antall nye enheter.

Nasjonalparkens byggeveileder skal legges til grunn i landskapsvernområdene og nasjonalparken (Forollhogna). Det er lagt inn bestemmelser i LNF områdene om dette.

Under «bestemmelsesområde til bygninger og anlegg til landbruk og reindrift (seterdaler), tillates uthus inntil BYA = 15 m². Uthuset skal føres opp uten isolasjon og innvendig kledning, ligge nær hovedbygningen og ikke brukes til beboelse».

Drøftinger

Fylkesdirektøren har i denne uttalelsen vektlagt å gi tilbakemelding på de ansvarsforhold fylkeskommunen er satt til å ivareta; regional utvikling, folkehelse, vannforvaltning, kulturminner, friluftsliv, fylkesveg og trafikksikkerhet, kollektivtrafikk, samt vår rolle som planfaglig veileder.

På kommunens hjemmesider er det enkelt å finne fram til plandokumentene som er på høring. Kommunen har laget en video for å hjelpe innbyggere og andre lesere til å forstå plankartet. Dette er en god løsning for at flere kan lese planen og kan bidra til å øke medvirkningen. Fylkesdirektøren anbefaler at alle oppdaterte kommunale planer er tilgjengelig på kommunens hjemmesider. Eksempel på plan er oppdatert plan for klima, energi og klimatilpasning, vedtatt 2021.

Dersom detaljreguleringsplan for 6 delstrekninger på fv. 30 mellom Støren og Singsås, planID 5027 2020 004, blir vedtatt før kommuneplanens arealdel, forventer fylkesdirektøren at disse innlemmes i listen over reguleringsplaner som skal videreføres. Vi viser til planbeskrivelsen avsnitt 4.6.7 Detaljeringssoner, samt planbestemmelse punkt 4.5 Sikrings-, støy og faresoner - Sone hvor gjeldene reguleringsplan fortsatt skal gjelde, Hensynssone H910.

For å øke lesbarheten i plankartet anbefaler fylkeskommunen at kode for ulike arealformål og hensynssoner tas inn i tegnforklaringen.

Bestemmelser til arealdelen er et godt arbeidsverktøy for saksbehandling og gir forutsigbarhet for grunneiere og innbyggere.

Bærekraftsmålene

Vurderinger med bakgrunn i FNs bærekraftsmål er ikke diskutert i arealdelens dokumenter, og det savnes en vurdering av dette både i planbeskrivelsen og konsekvensutredningen.

Folkehelse

Kommunen har gjennomført konsekvensutredning, med fokus på friluftsliv og folkehelse på innspill som er kommet i prosessen. Barn og unge er en viktig målgruppe som det er viktig å sørge for blir med, og det er anbefales at det i planbeskrivelsen sier noe om medvirkning fra denne målgruppen.

I RPA er det i mål retningslinje 7 *I tilknytning til bosted skal det være mulighet til uteopphold og fysisk aktivitet*, er det lagt vekt på at alle bør ha tilgang til tursti eller allment tilgjengelig grøntområde i nærheten av bosted. Ved en kartlegging og verdisetting av friluftsområder og kartlegging av friluftslivets ferdselsårer, ville man kunne se om kommunen har dette på plass allerede eller om man bør ta hensyn til dette i planleggingen.

Næring og lokalisering av handel

Retningslinje 9 i Regional plan for arealbruk i Trøndelag (RPA) slår fast at *Kommuneplanens arealdel skal være styrende verktøy for handelslokalisering*. Fylkeskommunen forstår det slik at dette ivaretas av kommunedelplanene for Støren, Enodd og Singsås-Forsetmo, som er større lokale sentre i kommunen. Det savnes likevel en vurdering av eksisterende og det framtidige totale behov for kommunen, og hvor mye av dette som dekkes av disse kommunedelplanene.

I KPA Midtre Gauldal er det lagt inn et nytt område for næringsbebyggelse på totalt 4,4 dekar. *Fortetting og omstrukturering av næringsareal bør være vurdert før det settes av nye arealer*, heter det i RPA retningslinje 11, og selv om 4,4 dekar ikke er et stort nytt areal mener fylkesdirektøren at det hadde vært nyttig med en mer helhetlig vurdering.

Bolig og fritidsbebyggelse

Strategiene med boligbygging og fritidsbebyggelse fra samfunnsdelen og planbeskrivelsen styrer bygging til sentrum og grendesentrene, og gir balansert og bærekraftig utvikling i kommunen. Planen styrker eksisterende sentre i kommunen. Alle eksisterende reguleringsplaner er vurdert, og enten videreført eller tatt ut av KPA, og det er gjort vurderinger og laget bestemmelser for flere søknadspliktige tiltak og områder.

BB129 Lillerønning på Kotsøy

Det foreslåtte boligområde BB129 Lillerønning på Kotsøy er ca 8 km unna Singsås, som er nærmeste tettsted i kommunen. Etablering av boligfelt på Lillerønning bryter med kommunens egen strategi for utbygging av bolig: *i kommuneplanen skal det legges til rette for boligfelt i grendesentrene* (avsnitt 3.2 i planbeskrivelsen), fordi feltet ikke kan karakteriseres som nært et grendesenter. Feltet blir å regne som en boligsatelitt – et område løsrevet fra viktige fellesfunksjoner i samfunnet, og med stor grad av bilavhengighet.

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjïelte

I Midtre Gauldal sin egen klimaplan «Kommunedelplan for klima, energi og klimatilpasning 2020-2031», vedtatt 21.10.21, legges det til grunn følgende mål for arbeidet med KPA: *Styre arealbruken til bygging langs eksisterende infrastruktur og rundt bygdesentrene (jf. strategi for boligbygging og bygging av fritidsboliger).* En utbygging av området vil heller ikke være i tråd med Statlige planretningslinjer for bolig- areal og transportplanlegging (SPR BATP).

Vegstandard fv. 6550

Fylkesveg 6550 er eneste mulige tilknytning til offentlig vegnett. Fylkesvegen er bratt og smal, og hvis det skal kunne etableres boliger på Lillerønning må det påregnes betydelig oppgradering av fylkesvegen. I konsekvensutredningen skriver kommunen at «*det bør søkes om fylkeskommunale trafiksikkerhetsmidler for å bedre trafiksikkerheten på fv. 6550.*»

Før det kan etableres omfattende boligbygging her må vegen oppgraderes. Fylkeskommunen har begrenset budsjett. Fylkesveg 6550 er en E-veg i *Vegstrategi Trøndelag*, og det foreligger ingen planer om å gjøre noe med vegen utover vanlig vedlikehold for å opprettholde dagens standard. Vegen er ikke prioritert i fylkeskommunens prioriteringsliste for gang- og sykkelveg. Hvis fylkesveg 6550 skal utbedres av fylkeskommunen vil dette medføre betydelige økonomiske utgifter. Det kan ikke påregnes at fylkeskommunen vil ha midler til å dekke dette.

Det vil være teknisk svært utfordrende og kostbart å etablere et trafiksikkert alternativ til fylkesvegen for myke trafikanter (jf bilde nedenfor). På grunn av skarpe svinger, stigningsforhold og bredde på vegen, er det i dag krevende å komme opp med evt skolebuss. Med dagens situasjon vil det ikke være aktuelt å opparbeide en holdeplass ved boligfeltet for å sikre trafiksikkerheten for fremtidige skolebarn fra boligfeltet.

Begrunnet i både SPR BATP og med særlig vekt på trafiksikkerhet anbefaler fylkesdirektøren at Midtre Gauldal kommune tar ut BB129 av planen. Dersom kommunen likevel velger å videreføre område BB129 er det viktig at det ikke tilrettelegges for innflytting her før trafiksikre løsninger er på plass. Fylkesdirektøren mener derfor at planen må sikre at fylkesvegen blir oppgradert på en slik måte at trafiksikker avkjørsel og busslomme i henhold til normkrav er etablert før ferdigattest kan gis. Dette kravet er så viktig for fylkeskommunen som vegeier at det bør fremmes som en innsigelse.

BB128 Bakkhåggån

Planbestemmelsene inneholder et rekkefølgekrav om at gang- sykkelveg (SGS1) langs fylkesvegen opp til Bakkhåggån (BB128), må være ferdigstilt samtidig med utbygging av området.

Det er viktig å sikre myke trafikanter, og det er positivt at det legges inn rekkefølgekrav om bygging av gang- og sykkelveg til boligområder.

Fylkeskommunen mener at infrastrukturen bør være ferdig *før* boligområdet tas i bruk, og fylkesdirektøren gir derfor **faglig råd** om at rekkefølgekravet under bestemmelse 2.4 endres til at gang-/sykkelvegen skal ferdigstilles *før første brukstillatelse gis*.

BB130 Gammelskolen ved Rognes

Av hensyn til trafikksikkerheten for myke trafikanter anbefaler fylkesdirektøren innsigelse til området BB130 inntil det legges inn et rekkefølgekrav som sikrer etablering av holdeplass før ferdigattest gis. Som **faglig råd** anbefaler Fylkesdirektøren sterkt at etablering av denne holdeplassen gjøres gjennom en reguleringsplan.

LNF med bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse

For å kunne sikre at det etableres gode og trafikksikre løsninger for skolebussen, bør kommunen vurdere om det burde legges til grunn at det må utarbeides reguleringsplan i noen av områdene hvor det foreslås LNF med bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse. For eksempel LS18 i Forbygda.

Før vedtak av kommuneplanens arealdel anbefaler fylkeskommunen at kommunen vurderer holdeplasser i tilknytning til de største hyttefeltene, og om det er behov for rekkefølgekrav som sikrer at det opparbeides bussholdeplasser på begge sider av fylkesveg. Krav om at holdeplasser anlegges i henhold til gjeldende normalkrav må i så fall også sikres med bestemmelser i planen. Kostnadene knyttet til opparbeiding av bussholdeplasser må dekkes av utbygger/beboere/kommunen.

Byggegrense

Fylkeskommunen gir **faglig råd** om at byggegrense mot fylkesveg tydeliggjøres i bestemmelsene. Under bestemmelse 2.5 byggegrense bør følgende avsnitt settes inn:
Byggegrense mot fylkesveg er fastsatt i henhold til Trøndelag fylkeskommunes delstrategi for veg, hvor alle fylkesveger har definerte funksjonsklasser og byggegrenser.

Kartlegging av friluftsområder

Fylkesdirektøren oppfordrer kommunen om så raskt som mulig å kartlegge og verdsette friluftslivsområdene for hele kommunen. Kommunene har gjennom sin arealplanlegging et viktig ansvar for å sikre at verdifulle friluftsområder og inngrepsfrie naturområder opprettholdes for ettertiden. Der det forventes befolkningsvekst bør det også planlegges og sikres nye områder til friluftsliv og aktivitet. Dette ser fylkesdirektøren er vurdert for BB 128 Bakkhåggån i Soknedal. Fylkesdirektøren ser det som positivt at friluftsområder sikres i reguleringsplanen.

Kulturminner og kulturmiljø

I Regional plan for kulturmiljø, vedlegget Mangfoldige Trøndelag, er seterdalene i Budalen vurdert å ha regionale eller nasjonale kulturmiljøverdier. Seterdalene i Budalen er delvis ivare tatt gjennom hensynsone naturvern i foreslått plan. Det er arealet til Budalen landskapsvernområde og nasjonalt utvalgte kulturlandskap som har vern, men ikke med formålet Bevaring kulturmiljø. Et sammenhengende verneområde med dette formålet og vernebestemmelse som ivaretar regionale kulturminne verneinteresser anbefales vurdert.

Kommunen bør peke ut sine viktigste kommunale kulturmiljøer i planen og lage tydelige generelle vernebestemmelser for de valgte hensynsonene.

Kommuneplanen omfatter tre fredete kulturmiljø: Stabburet på Ravnås, ID 171563-1, Stormoen, ID 222829, og Haanshus, ID 87543.

For å skape større tydelighet og forutsigbarhet gir fylkesdirektøren faglig råd om at kommunen legger hensynssone Bevaring kulturmiljø til de tre fredede kulturmiljøene på plankartet.

Fylkeskommunen vil oppfordre til at det innarbeides som fast rutine at et digitalt sektorkart for kulturminner legges til grunn ved all planlegging. Den nasjonale kulturminnebasen Askeladden gir en oppdatert status for registrerte automatisk fredete kulturminner i kommunen.

Med utgangspunkt i usikkerheten med hensyn til hvor synlige og skjulte automatisk fredede kulturminner (fra før 1537) finnes, må fylkesdirektøren ta forbehold om arealbruken når det gjelder slike. Trøndelag fylkeskommune presiserer derfor at det ved denne uttalelsen ikke gis samtykke til arealbruken. Dette gjør at de enkelte reguleringsplaner må sendes fylkeskommunen som høringsinstans for behandling og uttalelsene. Fylkeskommunen ber om at det tas kontakt med kulturmiljømyndighetene så tidlig som mulig i de ulike planprosessene.

Vannforvaltning

I planbestemmelsen punkt 2.3 er det lagt inn følgende: «*Ved all utbygging som berører vann og avløp skal det utarbeides en vann- og avløpsplan som beskrevet i VA-norm, hvor det skal fremgå hvordan vannforsyning, avløp og overvann skal løses. Gjeldene klimapåslag (fra NVE) legges til grunn.*» Dette er i tråd med RPA som sier at det er en viktig kommunal oppgave å sikre vannforekomstene, og spesielt drikkevannsforsyning, i arealplanleggingen. Drikkevannskildene skal gis tilfredsstillende og langsiktig beskyttelse mot forurensning og forringelse. Fylkesdirektøren anbefaler at kommunen vurderer hensynssoner ved nedslagsfeltene til drikkevannskildene.

Punktet støtter i tillegg under vannforskriftens § 12 og vannforvaltningsplan der kommunene bør aktivt ta i bruk virkemidler i arealplanleggingen for å nå miljømålene for vannforekomstene – både for å unngå forringelse, men også for å forbedre miljøtilstanden. For eksempel kan vegetasjonssoner langs vassdrag og bevaring av vassdrags-nær natur være aktuelle tiltak.

Reindrift

Gjennom samarbeidsavtalen med Sametinget har Trøndelag fylkeskommune et medansvar for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv i fylket.

Midtre Gauldal kommune har høstbeite for rein innenfor kommunegrensen, ifølge Kilden, og det er foreslått 3 nye områder for fritidsbebyggelse i dette området. Fylkeskommunen viser til regional plan for arealbruk kapittel 5.2 Reindrift, retningslinje 20 som sier at kommuner med reindriftsarealer skal omtale og ha strategi for reindrift i kommuneplanen og retningslinje 21 om at arealbruk som har negative konsekvenser for viktige reinbeiteområder skal unngås.

Fylkeskommunen minner om at kommunene skal konsultere reinbeitedistriktene om arealplaner og tiltak som berører reindriftsinteresser.

Fylkesdirektørens konklusjon:

Fylkesdirektøren mener arealdelen for Midtre Gauldal kommune i all hovedsak har god sammenheng med kommunens målsetninger i samfunnsdelen. Det er et godt grep å utarbeide strategier for bygging av boliger og fritidsbebyggelse.

Av hensyn til trafiksikkerhet langs fylkesveg, foreslår fylkesdirektøren at det legges inn rekkefølgekrav som sikrer etablering av bussholdeplasser før ferdigattest gis i boligområder. Fylkesdirektøren forslår å fremme innsigelse dersom dette ikke gjøres i BB129 Lillerønning ved Kotsøy og området BB130 Gammelskolen ved Rognes.

Fylkesdirektøren har flere faglige råd til justeringer og komplettering av dokumentene både i saksfremlegg og i vedlegg nr. 6.

Dato: 26.09.2022

FAGLIGE RÅD TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL MIDTRE GAULDAL KOMMUNE

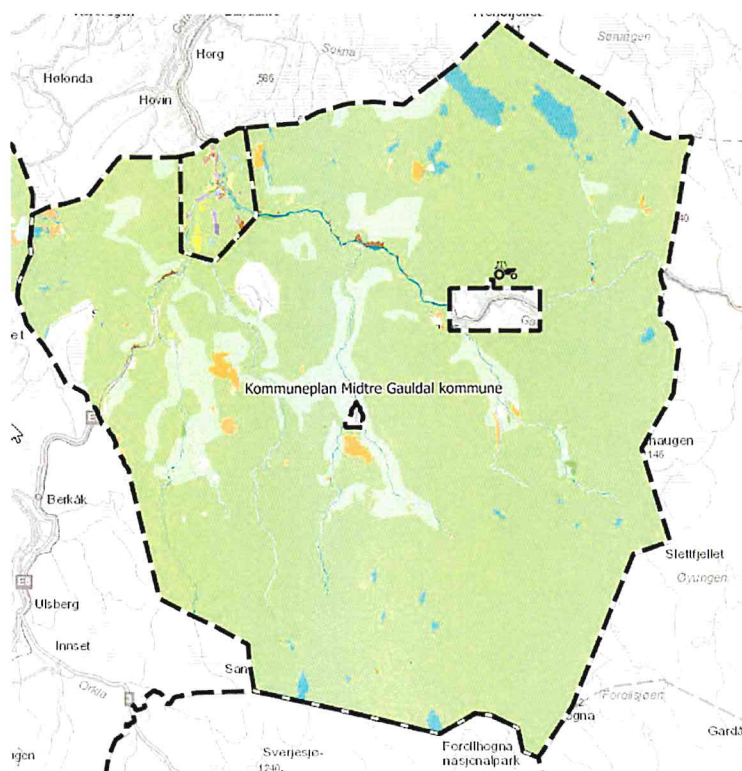
Overordna målsetninger

Midtre Gauldal kommune har sendt forslag til revidert kommuneplanens arealdel på høring.

For å øke lesbarheten i kartet anbefaler vi at kode for ulike arealformål og hensynssoner tas inn i tegnforklaringen. Det er veldig bra dersom en enkelt kan finne igjen kodene som er brukt i kartet.

Fylkesdirektøren anbefaler at alle oppdaterte planer er tilgjengelig på kommunens hjemmesider, også kommunedelplan for klima, energi og klimatilpasning 2020-2031, som er referert i arealdelen.

Det er gjort vurderinger på at eksisterende kommunedelplaner og 4 kommunedelplaner er innarbeidet i arealdelen, mens 3 er revidert med egne planprosesser og holdes utenfor kommuneplanens arealdel. De 3 gjelder områdene Støren (planID 2021 009), Enodd (planID 2015 004) og Singsås-Forsetmo (planID 2015 005).

Figur 1: Planområde

Regional plan for arealbruk

Kommunen har i planforslaget vist til Regional plan for arealbruk (RPA) i planbeskrivelsen. Mange momenter som er vedtatt i RPA er tatt inn i plandokumentene.

Regional plan for arealbruk skal være et godt styringsverktøy og stå særlig sentralt når kommunene ruller sine arealdeler. Planen skal være til hjelp både for kommunene og Fylkeskommunen i sin planlegging. I tillegg vil den være viktig for statlige sektormyndigheter og fylkeskommunen som sektormyndighet i medvirkningen til kommunale og regionale planer.

Støren er knutepunkt for buss og tog og regionalt omstigningspunkt for tog. Ved endring av kommunedelplan for Støren (planID 20212 009) er det viktig å se på retningslinje 4 *Utvikling av funksjonelle og attraktive knutepunkt skal bidra til at flere reiser kollektivt i RPA.*

Handel og næring

Kommuneplanens arealdel skal være styrende verktøy for handelslokalisering står det i retningslinje 9 i RPA, og fylkeskommunen forstår det slik at dette ivaretas av de kommunedelplanene som er tatt ut av arealdelen, som er større lokale sentre i kommunen. Det savnes likevel en vurdering av framtidig behov totalt for kommunen og hvor mye som av dette som dekkes av disse kommunedelplanene.

I KPA Midtre Gauldal er det lagt inn et nytt område for næringsbebyggelse på totalt 4,4 dekar. *Fortetting og omstrukturering av næringsareal bør være vurdert før det settes av nye arealer*, heter det i RPA retningslinjer 11, og fylkeskommunen mener det hadde vært nyttig med en helhetlig vurdering av eksisterende næringsareal og behovet for nytt før det tas inn nye områder.

Bærekraft og klima

Vurderinger med bakgrunn i FNs bærekraftsmål er ikke diskutert i arealdelens dokumenter, og det savnes en vurdering av dette både i planbeskrivelsen og konsekvensutredningen.

Fylkeskommunen mener det er positivt at kommunen har fått vedtatt kommunedelplan for klima, energi og klimatilpasning parallelt med arbeidet med arealdelen, vedtatt 21. oktober 2021. Fra tiltaksdelen nevnes følgende:

- Styre arealbruken til bygging langs eksisterende infrastruktur og rundt bygdesentrene.
- Etablere gang- og sykkelvegnett rundt skolene med 3 km radius som prioritert utgangspunkt.

Planbeskrivelsen

Planbeskrivelsen utdyper hvilke forhold det er tatt hensyn til i planen, her nevnes nasjonale forventninger, regional plan for arealbruk Trøndelag, kommuneplanens samfunnsdel, kommunedelplan for klima, energi og klimatilpasning og planprogrammet. Beskrivelsen viser til endringer gjort i planen.

I planbeskrivelsen er det gitt arealstrategier for bygging av bolig og fritidsbolig. Strategien for boligbygging gir gode retningslinjer for hvor nye boligområder kan anlegges. Det vil

være viktig at kommunen forholder seg til både planbeskrivelsen og planbestemmelsene ved nye tiltak.

Strategiene med boligbygging og fritidsbebyggelse styrer bygging til sentrum og grendesentrene, og gir balansert og bærekraftig utvikling i kommunen. Planen styrker eksisterende sentre i kommunen. Alle eksisterende reguleringsplaner er vurdert, og enten videreført eller tatt ut av KPA, og det er gjort vurderinger og laget bestemmelser for flere søknadspliktige tiltak og områder.

Dette dekker flere av målene som er satt i RPA. Retningslinje 1 *Fremtidig vekst bør i all hovedsak styres til eksisterende sentre, samtidig som det skal legges til rette for vekst i hele Trøndelag*, retningslinje 2 *Senter på alle nivå bør utvikles kompakt, i tråd med prinsippet om «5 og 10 minutters byen»*, og retningslinje 6 *Ny bebyggelse skal i all hovedsak lokaliseres i eller nært eksisterende sentre, fortrinnsvis som tettere utbygging i gang- og sykkelavstand fra sentrum/kollektivknutepunkt, samtidig som det legges til rette for vekst i alle deler av fylket*. Fylkesdirektøren har likevel gjort merknader til enkelte utbyggingsområder.

Ved Forollhogna villreinrområde er det lagt inn hensynssone hvor retningslinjene for regional plan legges til grunn ved tiltak i beskrivelsen. Områder med LNFR spredt bebyggelser er tatt ut i randsonene, og det er lagt inn detaljeringssoner for de områdene som fortsatt skal gjelde. I planen er det tatt ut et ubebygget område for fritidsbebyggelse, samt at reguleringsplan Bjørkåsen ikke videreføres. Dette kompenseres med at det er lagt inn større bygdenære hytteområder andre steder i kommunen.

I randområdet «MelleMRIksen» er et byggeområde redusert vesentlig, og det prioriteres fortetting innenfor tre eksisterende hytteområder. Kommunen ønsker å sluttbehandle tre reguleringsplaner: Gammelivollan (planID 2018007), Brudal (planID 2018011) og Hundåslåtten (planID 2017006).

Kommunen har reguleringsplanene Gammelivollan, Brudal og Hundåslåtten til behandling og har vært til mekling etter innsigelser fra sektormyndigheter. Fylkeskommunen frarådte endringer i Gammelivollan, og varslet innsigelse på Brudal. Meklingen førte ikke fram. Fylkeskommunen velger å ikke kommentere disse reguleringsplanene videre, da dette er utenfor arbeidet med arealdelen.

Det er i arealdelen gjort vurderinger og hensyntatt deler av Fylkeskommunens merknader i varsel om oppstart av planen.

Arealregnskap

Kommunen har gjort vurderinger på tilgjengelige tomter til bolig og fritidsbebyggelse og hva nye tiltakene vil berøre av jordbruksareal, reindrift, villrein, naturmangfold, vann og vassdrag, kulturminner og kulturmiljø, landskap, mineralressurser, barn og unges oppvekstvilkår, friluftsliv, folkehelse og infrastruktur i konsekvensutredningen. Fylkesdirektøren mener det er gjort et godt arbeid i vurderingene av innspillene som er kommet i prosessen.

Fylkeskommunen mener likevel at en helhetlig vurdering på forventet behov for utbygging til ulike formål i planperioden burde komme noe tydeligere fram i plandokumentene.

Utarbeidelse av arealregnskap kan være hjelp til å finne behov for nye utbygginger, både til bolig og fritidsbolig, og andre formål.

Konsekvensutredningen til arealdelen viser at det omdisponeres i underkant av 3.000 dekar fra jordbruksformål til andre formål i planforslaget. Det påpekes i vurderingen at det tilbakeføres omtrent 158.000 dekar til landbruksformål og at den samla påvirkningen på landbruksverdier er positiv.

Det er positivt at det er gjort vurdering som tilbakefører areal til LNF-formål i planen, og det er gjort konsekvensutredning mot landbruk på alle innspill i planen. Jfr. retningslinjer 13 punkt 5: *Kommunene bør ved rullering av kommuneplanens arealdel gjøre en ny vurdering av dyrka eller dyrkbar jord som er avsatt til utbyggingsformål i gjeldende kommuneplan og som ikke er regulert. Finnes det mer bærekraftige alternativer enn utbygging på jordbruksareal bør disse velges. Eventuell videreføring bør begrunnes.* Og retningslinje 18 punkt 5: *Ved rullering av kommuneplanens arealdel bør kommunen vurdere om produktive skogarealer som er avsatt til utbyggingsformål i gjeldende kommuneplan og ikke regulert, skal tas ut.*

Vurderinger gjort av konsekvenser for naturmangfold, har redusert deler av de planene som inngår i arealdelen, og det virker som den samlede belastningen er vurdert. Det vil være viktig at dette videreføres når arbeidet med nye reguleringsplaner starter.

R15

Virkninger for naturmangfold skal vurderes ut fra den samlede belastning.

- Kommunene skal i planprosessene påse at naturverdiene er tilstrekkelig kartlagt, opplyst og vektlagt før planene vedtas. Nyregistrering og/eller kartlegging bør gjøres på reguleringsplannivå.
- Kommunene skal gjennom sin planlegging legge særlig stor vekt på å sikre god tilstand for økosystemet og ivareta et mangfold av arter og naturtyper.

Planbestemmelser

Bestemmelser til arealdelen er et godt arbeidsverktøy for saksbehandling og gir forutsigbarhet for grunneiere og innbyggere.

Kommentarer til ulike punkt i bestemmelsene kommer senere i dokumentet.

Fylkeskommunen som vegeier

Det er gjort et godt og grundig arbeid med kommuneplanens arealdel, og kommunen har gjort mange gode vurderinger av trafikksikkerheten knyttet til nye boliger i planen.

Reguleringsplan fv. 30

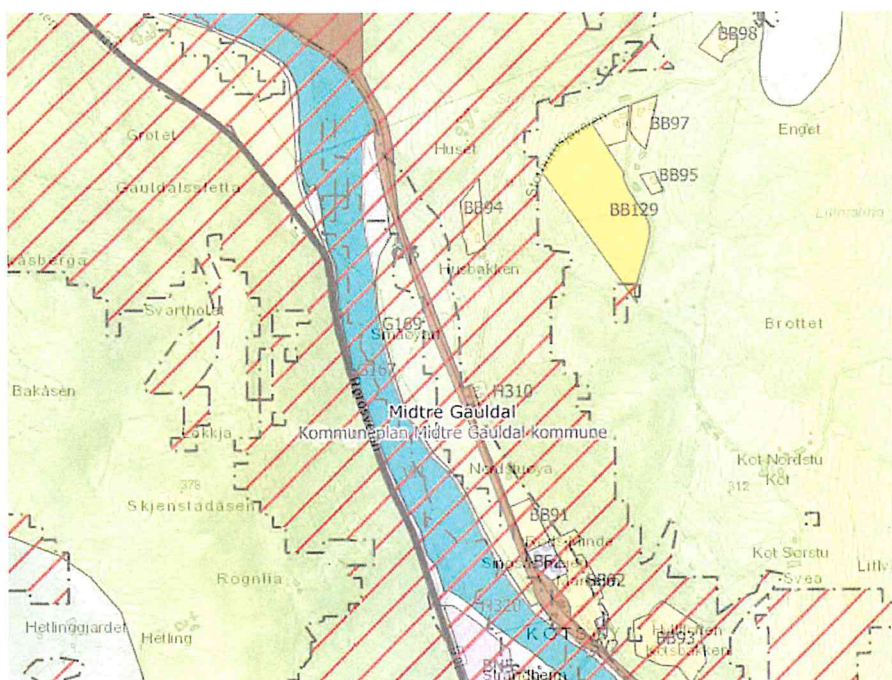
Trøndelag Fylkeskommune har hatt detaljreguleringsplan for 6 delstrekninger på fv. 30 mellom Støren - Singsås (planid. 5027 2020 004), på høring og offentlig ettersyn. Frist for høringsinnspill var satt til 14.09.22. Hvis disse planene blir vedtatt før kommuneplanens

arealdel, forventer Fylkeskommunen at de innlemmes i listen over reguleringsplaner som skal videreføres, jf. planbeskrivelsen avsnitt 4.6.7: Detaljeringssoner, samt planbestemmelse 4.5: Sikrings-, støy og faresoner - Sone hvor gjeldene reguleringsplan fortsatt skal gjelde (H910).

I planforslaget regulerer fylkeskommunen langs eksisterende fylkesveg 30. Senere vil det bli aktuelt å se på muligheter for enkelttiltak mellom de 6 delstrekningene, men eventuell gjennomføring vil forutsette at det ikke er behov for reguleringsplan.

Boligområde BB129 – Lillerønning, Kotsøy

Figur 2 Viser foreslåtte boligområde i kart

Det foreslåtte boligområde BB129 Lillerønning på Kotsøy er ca. 8 km unna Singsås, som er nærmeste tettsted i kommunen. Boligområdet med fylkesveg 6550 som eneste tilknytning til offentlig vegnett. Fylkesvegen er bratt og smal, og hvis det skal kunne etableres boliger på Lillerønning, må det påregnes betydelig oppgradering av fylkesvegen. I konsekvensutredningen skriver kommunen at «det bør søkes om fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler for å bedre trafikksikkerheten på fv. 6550.»

Hvis fylkesveg 6550 skal utbedres av fylkeskommunen vil dette medføre betydelige økonomiske utgifter.

Boligområdet er på 33,9 daa. I planbeskrivelsen anslås det at utbygging vil resultere i rundt 20 nye boliger. Hvis kommunen skal endre et område fra LNFR-formål til bolig, må det settes visse kriterier til utbyggingstetthet. 20 boliger fordelt på 34 daa tilsier en fremtidig

tomtestørrelse på 1,5 – 2 daa per eiendom. Fylkesdirektøren anslår at det er mye større potensial i området, og forutsetter at foreslåtte areal vil resultere i minst 35 boliger.

Vegstandard fv. 6550

Eksisterende infrastruktur, fylkesvei 6550, er smal, bratt og svingete. Før det kan etableres omfattende boligbygging her må vegen oppgraderes. Det vil være teknisk svært utfordrende og kostbart å etablere et trafiksikkert alternativ til fylkesvegen for myke trafikanter (jf figur 3 nedenfor).

Figur 3 Viser standard på FV 6550 med svinger og stigning fra FV 30

Vegen er i dag 4 meter bred og det er mellom 16 -20% stigning på de bratteste stedene. Ifølge håndbok N100 skal maksimal stigning på denne typen fylkesveg ikke være mer enn 8 % stigning. På grunn av vegens utforming er det i dag svært vanskelig å komme opp med skolebuss eller liknende. Det vil ikke være aktuelt at det opparbeides en holdeplass ved boligfeltet, eller gang- og sykkelveg langs vegen, for å sikre trafiksikkerheten for fremtidige skolebarn fra boligfeltet.

Figur 4 FV 6550 ved planlagt holdeplass

Fylkesveg 6550 er en E-veg i *Vegstrategi Trøndelag*, det foreligger ingen planer om å gjøre noe med vegen utover vanlig vedlikehold for å opprettholde dagens standard

I vedlagte konsekvensutredning står det at ved vurdering av boligfeltet er det vektlagt at skoleveg/veg til bussholdeplass skal være akseptabel, og kommunen foreslår at det søkes om trafiksikkerhetsmidler for å bedre sikkerheten opp til Lillerønning i Kotsøy. Kommunen har ikke foreslått rekkefølgekrav til opparbeidelse av trafiksikkert alternativ for myke trafikanter eller liknende før opparbeidelse av boligfeltet.

Ved å anlegge boligområde på Lillerønning vil det skje en økning av fotgjengere og syklisters langs og på tvers av fylkesvegen. Ettersom det ikke er etablert et alternativ for myke trafikanter langs denne vegen, vil en økning av myke trafikanter være svært uheldig ved tanke på trafiksikkerhet. Gode og trafiksikre løsninger for myke trafikanter er krevende å få til, og er svært kostbart langs denne strekningen.

Trøndelag fylkeskommune erfarer at utbyggere og/eller kommunen i etterkant av et vedtatt eller etablert boligområde, søker om midler til utbygging av gang- og sykkelveg. Det kan ikke forventes at Fylkeskommunen kan avsette midler til utbygging av gang- og sykkelveg de nærmeste årene som følge av at flere bosetter seg i dette området. Dette prosjektet må eventuelt prioriteres opp mot alle de øvrige ønskene om sikre gang- og sykkeløsninger i fylket. Fylkeskommunen er svært kritiske til den foreslåtte formålsendringen.

Lillerønning som boligsatelitt

Etablering av boligfelt på Lillerønning bryter med en av kommunens egne strategier for utbygging av bolig: *i kommuneplanen skal det legges til rette for boligfelt i grendesentrene* (avsnitt 3.2 i planbeskrivelsen), fordi feltet ikke kan karakteriseres som nært et grendesenter. Feltet blir å regnes som en boligsatelitt – et område løsrevet fra viktige fellesfunksjoner i samfunnet, og med stor grad av bilavhengighet.

I Midtre Gauldal sin egen klimaplan «Kommunedelplan for klima, energi og klimatilpasning 2020-2031», vedtatt 21.10.21, legges det til grunn følgende mål for arbeidet med KPA: Styre arealbruken til bygging langs eksisterende infrastruktur og rundt bygdesentrene (jf. strategi for boligbygging og bygging av fritidsboliger).

Retningslinje 6 i RPA slår fast at ny boligbebyggelse i all hovedsak skal lokaliseres i eller nært eksisterende sentre, fortrinnsvis som tettere utbygging i gang- og sykkelavstand fra sentrum /kollektivknutepunkt, samtidig som det legges til rette for vekst i alle deler av fylket. Etablering av boligområde her er i strid med Regional plan for arealbruk Trøndelag, spesielt målet om at fremtidig vekst i all hovedsak bør styres til regionsenter og lokalsenter.

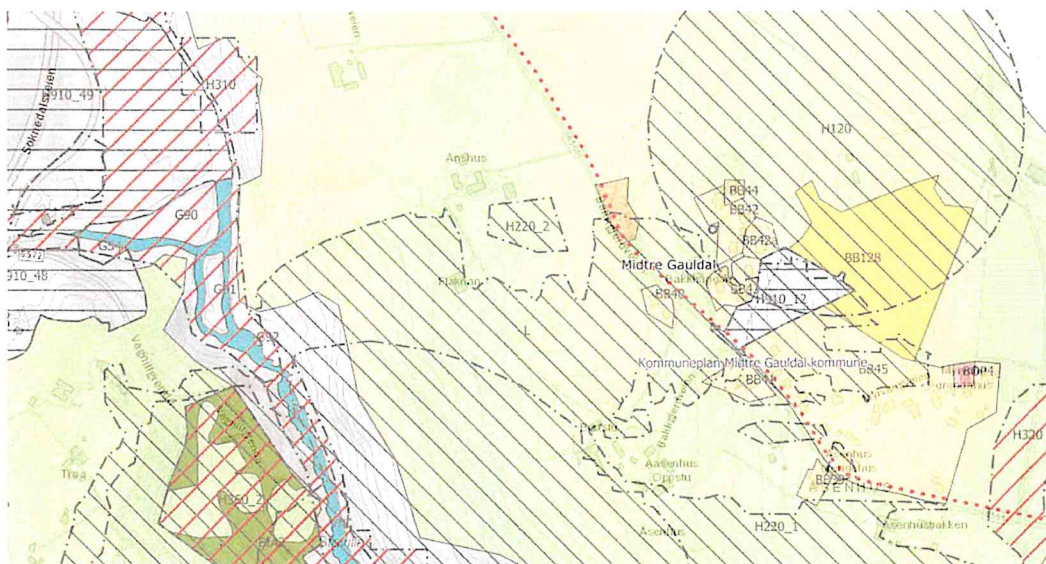
Bolig felt på Lillerønning er i strid med Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SPBATP). SPBATP har som mål å sikre at planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafikksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet.

Med grunnlag i Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging og i Regional plan for arealbruk fremmer Trøndelag et sterkt **faglig råd** om at det ikke må etableres boliger på Lillerønning.

Dersom kommunen likevel velger å videreføre område BB129 må planen sikre at fylkesvegen blir oppgradert på en sånn måte at trafikksikker avkjørsel og busslomme i henhold til normkrav er etablert før ferdigattest kan gis. Fylkesutvalget fremmer innsigelse om kommunen ikke sikrer dette gjennom rekkefølgebestemmelser. Innsigelsen er hjemlet i trafikksikkerhet, og gjeldende vegnormaler utarbeidet med hjemmel i Samferdselsdepartementets forskrifter etter vegloven §13.

Boligområde BB128, Bakkhåggån, Soknedal

Dette boligområdet er plassert i tråd med overordnede retningslinjer og med kommunens egen strategi.

Figur 5 Kartet viser plassering av BB 128 Bakkhåggå

Det er viktig å sikre mange trafikanter, og det er positivt at det legges inn rekkefølgekrav om bygging av gang- og sykkelveg til boligområder. Fylkeskommunen mener at infrastrukturen bør være ferdig før boligområdet tas i bruk.

Under bestemmelse 2.4 Rekkefølgekrav er det presisert at «Gang- sykkelveg (SGS1) langs fylkesvegen opp til Bakkhåggå (BB128), må være ferdigstilt samtidig med utbygging av område.»

Fylkesdirektøren gir **faglig råd** om at dette endres til at gang-/sykkelvegen skal ferdigstilles før første brukstillatelse gis.

BB130, Gammelskolen på Rognes

Kommuneplanens arealdel legger opp til etablering av nye boliger på BB130 – gammelskolen på Rognes. Denne ligger på motsatt side av Gaula for fv. 30, og det må krysses en smal bru over elva fra fylkesvegen for å komme til gammelskolen. I Fylkeskommunens reguleringsplaner for fv. 30 er det lagt opp til en tilknytning til brua over Gaula for mange trafikanter. Det er imidlertid ikke planlagt en etablering av et trafiksikkert alternativ for mange trafikanter over selve brua.

Figur 6 Kartet viser plassering av BB 130 Gammelskolen ved Rognes

Brua er nylig restaurert, men fremdeles veldig smal. Kryssing av brua for fremtidige skolebarn, kan bli utfordrende selv om dette er på en oversiktlig strekning. Kryssing av fylkesvegen for å komme til motsatt holdeplass kan være vanskelig for de minste skolebarna. I Fylkeskommunens egen reguleringsplan for fv. 30, som nylig var på høring, legges det opp til at det skal være mulig å gå langs fv. 30 for å komme seg til/fra holdeplassene langs fylkesvegen. For fremtidige skolebarn på boligområdet BB130 vil Fylkeskommunen anbefale henting på andre sida av brua for fylkesvegen.

Av hensyn til trafiksikkerheten for myke trafikanter, fremmer Fylkesdirektøren **innsigelse** til området BB130 inntil det legges inn et rekkefølgekrav som sikrer etablering av holdeplass før ferdigattest gis.

Som **faglig råd** anbefaler Fylkesdirektøren sterkt at etablering av denne holdeplassen gjøres gjennom en reguleringsplan.

Områder for LNF med bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse

I noen av områdene som er angitt under bestemmelse punkt 3.4.2 LNF spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse tillates det mange nye enheter. For eksempel i LS18 i Forbygda tillates det etablert opp mot 17 nye enheter fordelt på til sammen 2781 daa. Langs LS18 går fylkesveg 6554.

Fra Forbygda er det rundt 5 km til nærmeste skole (Singsaas skole). Dersom det etableres nye boliger med skolebarn i dette området, vil disse måtte benytte seg av skolebuss. For å

kunne sikre at det etableres gode og trafikksikre løsninger for skolebussen, burde kommunen vurdere om det burde legges til grunn at det må utarbeides reguleringsplan.

Innenfor LS2 tillates det etablering av 20 nye enheter. Dette området er større, 14007 daa, og det er mer sannsynlig av eventuell ny boligbebyggelse vil ligge spredt. Også her bør kommunen vurdere om ikke det bør etableres krav om reguleringsplan.

Skoleskyss

Dersom hytteeiendommene innenfor planen tas i bruk som helårsboliger, vil dette utløse et behov for skoleskyss (sikringskjøring), areal til kollektivholdeplass, etc. Det er Trøndelag fylkeskommune som bekoster ordinær skoleskyss, og en økning i antall barn som må ha skoleskyss, vil innebære økte utgifter for Fylkeskommunen og dermed også fellesskapet.

Der hvor det ikke er etablerte bussholdeplasser i nærheten til avkjørsler mot hyttefelt, må eventuelle skoleelever som venter på skoleskyss stå på fylkesvegen. Dette er trafikksikkerhetsmessig svært uheldig.

Før vedtak av kommuneplanens arealdel anbefaler fylkeskommunen at kommunen vurderer holdeplasser i tilknytning til de største hyttefeltene, og om det er behov for rekkefølgekrav som sikrer at det opparbeides bussholdeplasser på begge sider av fylkesveg. Krav om at holdeplasser anlegges i henhold til gjeldende normalkrav må i så fall også sikres med bestemmelser i planen.

En etablering av holdeplasser vil utløse situasjoner hvor skoleelever må krysse fylkesvegen. Behovet for tilretteleggende tiltak av krysningspunktet må avklares i samråd med Trøndelag fylkeskommune. Kostnadene knyttet til opparbeiding av bussholdeplasser må dekkles av utbygger/beboere/kommunen.

Generelle betraktninger

Fylkesdirektøren anbefaler som et **faglig råd** at byggegrense mot fylkesveg tydeliggjøres i bestemmelsene. Under bestemmelse 2.5 byggegrense bør følgende avsnitt settes inn:

Byggegrense mot fylkesveg er fastsatt i henhold til Trøndelag fylkeskommunes delstrategi for veg, hvor alle fylkesveger har definerte funksjonsklasser og byggegrenser.

Hensynet til støy mot fylkesveg blir spesifisert under bestemmelse 2.7 Estetikk, natur og miljø. Fylkesdirektøren anbefaler at bestemmelsen utvides noe:

Tiltak i nye eller eksisterende byggeområder skal ikke redusere luft- eller vannkvalitet og ligge innenfor støygrenser i henhold til Retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen T-1442 og Retningslinjer for behandling av luftkvalitet i arealplanleggingen T – 1520, eller senere retningslinjer som erstatter disse.

Folkehelse og friluftsliv

Hvordan kan arealplanlegging påvirke sosial bærekraft? Gjennom for eksempel tilgangslighet i form av universell utforming, varierte rekreasjonstilbud som friluftsliv og idrettsanlegg, muligheter for både «aktiv» og trygg transport, sosiale møteplasser, tilgang på sunn mat, møter mellom generasjoner, fornuftig fortetting av boligområder, bokvalitet, grønne områder og medvirkning/samhandling.

Mye av dette ser ut til å være godt ivaretatt i kommuneplanen, og dette er positivt fra et folkehelseståsted.

Medvirkning er en sentral forutsetning i alt folkehelsearbeid. Kommunen har gjennomført konsekvensutredning, med fokus på friluftsliv og folkehelse på innspill som er kommet i prosessen. Ut fra de dokumenter som er mottatt kan fylkeskommunen ikke se at det er benyttet flere medvirkningsmetoder enn folkemøter og muligheter for skriftlige innspill. Barn og unge er en viktig målgruppe som det er viktig å sørge for blir med, og det er anbefales at det i planbeskrivelsen sier noe om medvirkning fra denne målgruppen.

I planen er det lagt inn de generelle bestemmelsene at det skal legges inn tilstrekkelig leke- og oppholdsareal for barn og unge i reguleringsplaner, jf planbestemmelsen punkt 2.6, eksisterende naturlig stier eller gjennomgangsveier skal ikke stenges uten at fullgod erstatning foreligger, og at det i nye tiltak i eksisterende eller framtidige byggeområder skal vurdere tilgang til friluftsområder som har til hensikt å fremme folkehelse, jf planbestemmelsen punkt 2.7.

I RPA er det i mål retningslinje 7 *I tilknytning til bosted skal det være mulighet til uteopphold og fysisk aktivitet*, er det lagt vekt på at alle bør ha tilgang til tursti eller allment tilgjengelig grøntområde i nærheten av bosted. Ved en kartlegging og verdisetting av friluftsområder og kartlegging av friluftslivets ferdselsårer, ville man kunne se om kommunen har dette på plass allerede eller om man bør ta hensyn til dette i planleggingen. Her viser vi til RPA retningslinje 16:

R16

Kommunene bør kartlegge og verdsette sine friluftsområder.

- Kartleggingen bør brukes aktivt i planprosessene for å ivareta friluftsinnteressene, med særlig fokus på viktig grønnstruktur i og ved byer og tettsteder, samt nasjonalt og regionalt viktige friluftsområder.
- Kommunene bør med bakgrunn i kartleggingen utarbeide planer som sikrer traséer for eksisterende og nye ferdselsårer, tilrettelagt for alle brukergrupper.

Friluftslivets posisjon skal ivaretas og videreutvikles gjennom ivaretagelse av allemannsretten, bevaring og tilrettelegging av viktige friluftslivsområder, og stimulering til økt friluftslivsaktivitet for alle. Naturen skal i større grad brukes som læringsarena og aktivitetsområde for barn og unge.

At naturområder ivaretas, både i nærmiljøet og ellers, er en forutsetning for at målet om å opprettholde og helst øke dagens høye deltakelse i friluftsliv skal nås (*Nasjonal målsetting*). Alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv i nærmiljøet sitt, og kommunen har ansvaret for å legge til rette for det.

Kommunene har gjennom sin arealplanlegging et viktig ansvar for å sikre at verdifulle friluftsområder og inngrepsfrie naturområder opprettholdes for ettertiden. Der det forventes befolkningsvekst bør det også planlegges og sikres nye områder til friluftsliv og aktivitet. Fylkeskommunen ser at dette er vurdert for BB 128 Bakkhåggån i Soknedal. Fylkeskommunen ser det som positivt at friluftslivsområder sikres i reguleringsplanen.

Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområdene bør brukes aktivt i planprosessene for å ivareta friluftslivinteressene, med særlig fokus på viktig grønnstruktur i og ved byer og tettsteder, samt nasjonalt og regionalt viktige friluftsområder, se kommentarer ovenfor.

Kommunene bør med bakgrunn i kartleggingen, utarbeide planer som sikrer traséer for eksisterende og nye ferdselsårer, -tilrettelagt for alle brukergrupper.

Kommunene oppfordres til å fastsette langsiktige utbyggingsgrenser mot marka-områder og friluftsområder i kommunale arealplaner ved å bruke hensynssoner eller arealformålet grønnstruktur.

I veivalg kommunen har gjort i samfunnsdelen var det en forventning fra fylkeskommunen at kartlegging og verdsetting av friluftsområder ble gjort i arbeidet med arealdelen. Dette kan vi ikke se er gjort. **Fylkesdirektøren oppfordrer kommunen om så raskt som mulig å kartlegge og verdsette friluftslivsområdene for hele kommunen.**

Kulturmiljø (kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap)

Pr. i dag er det båndlagte områder for automatisk fredete kulturminner vist som hensynssoner, som er tatt med i foreslått plan. Det mangler likevel kommunalt viktige kulturminner og kulturmiljøer. Regionalt og nasjonalt viktige kulturmiljø er delvis ivaretatt gjennom gjeldende kommunedelplan for Støren, (planID 2012 009), Enodd (planID 2015 004) og Singsås-Forsetmo (planID 2015 005).

Kulturmiljø og kulturminneplan

I Trøndelag fylkeskommunes vedtatte [regional plan for kulturmiljø](#), er det i vedlegg [Mangfoldige Trøndelag](#) listet opp følgende miljø i Midtre Gauldal:

			tall, bl.a. Gissa og Lillerjøll.
Midtre Gauldal	Seterdalene i Budal	Utvalgt kulturlandskap, Regional plan for kulturminner (STFK), KULA, landskapsvernområder	Seterlandskap. Inkluderer Endalen. Budalen, Synnerdalen landskapsvernområder. Seterdrift fra 1600-tallet, flere setrer driftes i dag, beite og slåtteområder. Steinalderboplasser, fangstanlegg, jernvinneanlegg, kullmiler, stor tidsdybde og variasjon.

Seterdalene i Budalen er delvis ivaretatt gjennom hensynssone Naturvern i den foreslåtte planen. Det er arealet til Budalen landskapsvernområde og nasjonalt utvalgte kulturlandskap som har vern, men ikke med formålet Bevaring kulturmiljø. Et sammenhengende verneområde med dette formålet Bevaring kulturmiljø og vernebestemmelse som ivaretar regionale kulturminne verneinteresser anbefales vurdert.

Selv om ikke kommunens egen kulturminneplan er vedtatt, bør kommunen i større grad peke ut sine viktigste kommunale kulturmiljøer i planen og lage tydelige generelle vernebestemmelser for de valgte hensynssonene.

Fylkeskommunen viser i den sammenheng til kommunens egen planstrategi fra 2020:

6.4.3 Kulturminneplan Kulturminneplanen for Midtre Gauldal er fra 1998 og består av et analogt kart. Riksantikvaren har satt som nasjonalt mål at 90 % av Norges kommuner skal ha en kulturminneplan innen 2020. Målet med kulturminneplanen er å etablere en samlet oversikt over kulturminner og kulturlandskap i kommunen, samt å planlegge forvaltningen av utvalgte kulturminner og kulturmiljø. Riksantikvaren har gitt tilsagn på 100 000 kroner for utarbeidelse av denne planen. Kulturminneplanen er påbegynt utarbeidet. Det anbefales at arbeidet med kulturminneplanen slutføres i 2020.

Fylkeskommunen anbefaler at arbeidet med kulturminneplan slutføres så raskt som mulig.

Planbestemmelser

Når det gjelder planbestemmelsene er ikke disse tydelige nok når det gjelder kulturminner. I punkt 3.4.3 LNF spredt boligbebyggelse og punkt 3.4.4 LNF(R) spredt fritidsbebyggelse bør det avklares hvilket kulturminne det henvises til, i henhold til lovverket. Helst med henvisning til et kart som for eksempel Askeladden. Det bør også presiseres om kulturminnet er juridisk vernet, og hvordan 100-metersgrensen skal ivareta verneinteressene i en konkret situasjon. Dette for eksempel med hensyn til skjemming.

Kulturminner nyere tid

Stabburet på Ravnås, Askeladden ID 171563-1 som erklært automatisk fredet kulturminne er ikke vist som hensynssone.

Skårvoll og Singsås stasjon som fredet kulturminne/anlegg er ivaretatt som hensynssone i kommunedelplan for Støren.

Stormoen Askeladden ID 222829 og Haanshus Askeladden ID 87543 er ikke vist som hensynssone.

For å skape større tydelighet og forutsigbarhet anbefaler vi at det legges hensynssone Bevaring kulturmiljø til de tre fredede kulturmiljøene. Avgrensingen for hensynssonene bør vurderes ut fra behovet for å unngå at fremtidige tiltak reduserer opplevelsen av kulturmiljøene.

Kulturminner eldre tid (arkeologi)

Kommuneplanen skal være et godt og viktig verktøy for forvaltning av kulturminner. Den er et nyttig redskap for å fastholde en arealpolitikk der ulike samfunnshensyn er vurdert.

Dette inkluderer at vernehensyn er vurdert med sikte på å oppnå best mulig løsning for samfunnet og den enkelte. I en tid der detaljprosjekteringen i økende grad er styrt av utbyggingsinteresser knyttet til enkeltprosjekter, vil den overordnede planen få en stadig mer avgjørende rolle.

Ifølge retningslinjer fra Miljøverndepartementet bør kulturminner og kulturmiljøer brukes og forvaltes slik at verdiene i dem bevares og aktiviseres som et bidrag til en bærekraftig utvikling. Dette innebærer at kulturminnene og -miljøene skal gi premissene for bruk av arealer og ulike utbyggingstiltak. For at dette skal kunne skje må det finnes lett tilgjengelige registre og opplysninger om de av kulturminnene som hittil er registrert.

Fylkeskommunen vil oppfordre til at det innarbeides som fast rutine at et digitalt sektorkart for kulturminner legges til grunn ved all planlegging. Den nasjonale kulturminnebasen Askeladden gir en oppdatert status for registrerte automatisk fredete kulturminner i kommunen. En publikumsversjon av Askeladden er tilgjengelig her [Hjem - Kulturminnesøk \(kulturminnesok.no\)](http://Hjem - Kulturminnesøk (kulturminnesok.no)), men man kan også ta kontakt med Riksantikvaren sentralt for tilgang. I tillegg er det mulig å laste ned Askeladden som VMS fra GeoNorge WMS - Tjenestestatus - Geonorge

En må imidlertid være oppmerksom på at Askeladden ikke kan oppfattes som en fullstendig oversikt over kommunens kulturminneressurser. Det er heller et uttrykk for nåværende kunnskapsstatus. Endret kunnskap og nye registreringsmetoder gjør at det stadig blir gjort nye funn.

Med utgangspunkt i usikkerheten med hensyn til hvor synlige og skjulte automatisk fredede kulturminner (fra før 1537) finnes, må Fylkeskommunen ta forbehold om arealbruken når det gjelder slike. Trøndelag fylkeskommune presiserer derfor at det ved denne uttalelsen ikke gis samtykke til arealbruken. Dette gjør at de enkelte reguleringsplaner må sendes fylkeskommunen som høringsinstans for behandling og uttalelsene.

Mange kommuner behandler først forslag til reguleringsplaner etter at det foreligger en kulturminnefaglig vurdering fra fylkeskommunen. Trøndelag fylkeskommune har gode erfaringer med denne fremgangsmåten. Gjennom denne praksisen kommer kulturminnevernet inn i et tidlig stadium av planprosessen, og kan være med å sette premissene for arealutnyttelsen innenfor et planområde. Eventuelle konflikter ryddes dermed av veien tidlig. Fylkeskommunen ber derfor om at det tas kontakt med kulturmiljømyndighetene så tidlig som mulig i de ulike planprosessene.

Vannforvaltning

Regional vannforvaltningsplan

Kommunen bør aktivt ta i bruk virkemidler i arealplanleggingen for å nå miljømålene for vannforekomstene – både for å unngå forringelse, men også for å forbedre miljøtilstanden. For eksempel kan vegetasjonssoner langs vassdrag og bevaring av vassdrags-nær natur være aktuelle tiltak. Det er også viktig å unngå økte utslipp av avløpsvann til allerede belastede vannforekomster. Per 02.05.2019 er nesten 25 % av vannforekomstene i Midtre Gauldal kommune registrert med dårligere enn god økologisk tilstand – dette tilsvarer ca. 30 vannforekomster. For disse vil det som hovedregel være behov for å gjennomføre avbøtende tiltak.

Vann og vassdrag er tema i konsekvensutredningen, med henvisning til miljømålene i regional vannforvaltningsplan og vannforskriftens § 12. Det vises til tiltak for det enkelte innspill for å verne vann og vassdrag.

Drikkevannsforsyning

Det er ikke laget en samlet vurdering av drikkevannskilder, men i kartet og i bestemmelsene vises det til grunnvannsforsyning med hensynssoner.

R17

Nedslagsfelt for drikkevannskilder skal sikres i kommuneplaner.

- Det skal ikke etableres nye byggeområder eller annen arealbruk i drikkevannskilders nedslagsfelt som kan representere fare for forurensning.
- Kommunene bør fastsette nedslagsfelt for drikkevannskilder som hensynssone eller bestemmelse i kommuneplanens arealdel.
- Kommunen bør gjøre en samlet risikovurdering av arealbruk og aktivitet for å beskytte drikkevann.

Det er en viktig kommunal oppgave å sikre vannforekomstene, og spesielt drikkevannsforsyning, i arealplanleggingen. Drikkevannskildene skal gis tilfredsstillende og langsiktig beskyttelse mot forurensning og forringelse.

Forslag til nye arealplaner og tiltak innenfor nedbørsområdene til drikkevannskildene skal høres hos berørte vannverkseiere og Mattilsynet slik at mulige konsekvenser blir vurdert. Det skal også gjøres en vurdering av kapasitet og kvalitet av drikkevannsforsyning når det settes av nye områder til boliger, institusjoner, fritidsboliger, næringsområder mv. som er avhengig av tilstrekkelig drikkevann.

I planbestemmelsen punkt 2.3 er det lagt inn følgende: «Ved all utbygging som berører vann og avløp skal det utarbeides en vann- og avløpsplan som beskrevet i VA-norm, hvor det skal fremgå hvordan vannforsyning, avløp og overvann skal løses. Gjeldene klimapåslag (fra NVE) legges til grunn.» Dette er i tråd med RPA, men det anbefales at kommunen vurderer hensynssone ved nedslagsfelt til drikkevannskildene.

Innlandsfisk

Trøndelag fylkeskommune er forvaltningsmyndighet for innlandsfisk og arbeider for at hensynet til lokale bestander av innlandsfisk blir ivaretatt ved gjennomføring av tiltak i vassdrag. Fylkeskommunen anbefaler at kommunen vurderer å ta inn følgende retningslinje i planen:

«Fysiske tiltak i vassdrag som kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer, skal avklares / omsøkes etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Dette gjelder ikke hvis tiltaket krever konsesjon etter vannressursloven.»

Reindrift

Gjennom samarbeidsavtalen med Sametinget har Trøndelag fylkeskommune et medansvar for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv i fylket. Reindrifta er ikke bare næringsutøver og arealbruker, men har også en urfolk- og kulturdimensjon.

Tilgangen på beitearealer er vesentlig for reindriftas fremtidige eksistens, og dermed for samisk språk og tradisjonskunnskap. Reindriftas arealinteresser må ivaretas gjennom gode arealplanprosesser. Fylkeskommunen viser til regional plan for arealbruk kapittel 5.2 Reindrift, retningslinje 20 som sier at kommuner med reindriftsarealer skal omtale og ha strategi for reindrift i kommuneplanen og retningslinje 21 om at arealbruk som har negative konsekvenser for viktige reinbeiteområder skal unngås.

Midtre Gauldal kommune har høstbeite for rein innenfor kommunegrensen, ifølge Kilden, og det er foreslått 3 nye områder for fritidsbebyggelse i dette området.

Fylkeskommunen minner om at kommunene skal konsultere reinbeitedistriktene om arealplaner og tiltak som berører reindriftsinteresser.